

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie

Bezuidenhoutseweg 105-113

2594 AC Den Haag

T +31 (0)70 – 338 2700

KvK: 40413400

Rekening: NL32 RABO 0357606760

www.lto.nl

secretariaat@lto.nl

Per mail verzonden

Aan : Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
secretariaat.minister@minienw.nl
T.a.v. : minister Vincent Karremans
Datum : 10 juni 2026
Ons kenmerk : 260610/AM/GK
Onderwerp : **Erkenning buitenlandse T-rijbewijzen in Nederland**

Geachte heer Karremans,

In juni 2025 hebben LTO en Cumela het ministerie verzocht om, aansluitend op de erkenning van het Duitse T-rijbewijs en het Belgische G-rijbewijs, ook T-rijbewijzen uit andere Europese landen in Nederland te erkennen. Daarbij is verzocht om prioriteit te geven aan erkenning van deze categorie rijbewijzen uit Polen, Roemenië en Bulgarije omdat juist uit deze landen veel internationale werknemers afkomstig zijn die werken in de agrarische sector.

Tijdens een daaropvolgend ambtelijk overleg in januari 2026 heeft het ministerie aangegeven eerst een beter beeld te willen krijgen van de omvang van de problematiek in de agrarische praktijk alvorens een besluit te nemen over het verzoek van LTO en Cumela.

Om aan dit verzoek tegemoet te komen hebben LTO, de Nederlandse Fruittelers Organisatie (NFO), de VollegrondsGroente Organisatie (VGO) en de Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB) in het voorjaar van 2026 een enquête onder de bij deze organisaties aangesloten leden uitgezet. De resultaten van dit onderzoek zijn inmiddels beschikbaar en geven een goed beeld van de aard, omvang en gevolgen van de huidige regelgeving voor de dagelijkse bedrijfsvoering van agrarische ondernemingen.

Met deze brief informeren wij u over de uitkomsten van het onderzoek. Op basis van deze resultaten constateren wij dat de omvang van het probleem inmiddels voldoende in beeld is gebracht en verzoeken wij het ministerie om op korte termijn een besluit te nemen over het starten van een erkenningstraject voor buitenlandse T-rijbewijzen, met prioriteit voor Polen, Roemenië en Bulgarije.

Uitkomsten enquête T-rijbewijs

De uitkomsten van het onderzoek, die als bijlage bij deze brief zijn gevoegd, laten een consistent en eenduidig beeld zien. Het niet erkennen van buitenlandse T-rijbewijzen blijkt geen incidenteel of regionaal knelpunt maar een breed ervaren probleem dat in belangrijke delen van de agrarische sector rechtstreeks en gedurende het gehele jaar doorwerkt in de dagelijkse bedrijfsvoering.

Ondernemers geven aan dat buitenlandse werknemers die beschikken over een geldig T-rijbewijs uit hun land van herkomst veelal niet volledig inzetbaar zijn voor werkzaamheden waarvoor zij wel zijn opgeleid en ervaren zijn. Hierdoor ontstaan knelpunten in de planning van

werkzaamheden, neemt de inzetbaarheid van personeel af en worden ondernemers geconfronteerd met extra kosten, vertragingen en capaciteitsproblemen.

Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat de alternatieven die momenteel beschikbaar zijn in de praktijk veelal onvoldoende uitkomst bieden. Zowel het behalen van een Nederlands T-rijbewijs als het behalen van een C-rijbewijs in het eigen land wordt door ondernemers als moeilijk uitvoerbaar ervaren. Een belangrijke belemmering voor het behalen van een Nederlands T-rijbewijs is vooral de vereiste verblijfsduur van 185 dagen die nodig is om te voldoen aan het criterium van 'gewone verblijfsplaats' voor de afgifte van een rijbewijs. Ook het behalen van een C-rijbewijs blijkt voor veel werknemers geen reëel alternatief omdat dit in de praktijk moeilijk uitvoerbaar is en onvoldoende aansluit bij de aard van de werkzaamheden. Daarnaast wijzen ondernemers erop dat werknemers die beschikken over een C-rijbewijs vaak aantrekkelijker worden voor de transportsector waardoor het arbeidsmarktprobleem in de agrarische sector juist wordt versterkt.

Een tweede belangrijke conclusie is dat de problematiek zich in het bijzonder voordoet bij werknemers die afkomstig zijn uit Polen, Roemenië en Bulgarije. Juist werknemers uit deze landen vormen een belangrijk deel van het beschikbare arbeidsaanbod binnen de agrarische sector. Hierdoor heeft het ontbreken van erkenning van de T-rijbewijzen uit deze landen een grote impact op de bedrijfsvoering van ondernemers.

Relatie met de beantwoording van de Kamervragen

De uitkomsten van het onderzoek zijn naar onze mening ook relevant in het licht van de beantwoording van de Kamervragen van het lid Van der Plas van 20 april 2026.

In deze beantwoording geeft u aan dat overleg met de sector plaatsvindt om de omvang van het probleem vast te stellen. Daarnaast geeft u aan dat eventuele aanvullende maatregelen mede worden beoordeeld op basis van de mogelijkheden binnen de wetgeving, een verantwoorde en proportionele besteding van middelen, een gelijk speelveld en het bestaan van geschikte alternatieven voor buitenlandse werknemers.

Het uitgevoerde onderzoek laat zien dat de problematiek niet beperkt is tot individuele gevallen maar een structureel karakter heeft binnen belangrijke delen van de agrarische sector. Daarnaast blijkt dat de alternatieven die in de beantwoording van de Kamervragen worden genoemd in de praktijk onvoldoende toereikend zijn om de geschetste problematiek op te lossen.

Tegelijkertijd onderkennen wij vanzelfsprekend het belang van verkeersveiligheid. Juist daarom vragen wij niet om een generieke vrijstelling maar om het starten van een zorgvuldig erkenningstraject. In de beantwoording van de Kamervragen wordt aangegeven dat erkenning van buitenlandse T-rijbewijzen, waarbij de buitenlandse eisen worden onderzocht aan de hand van de Nederlandse exameneisen, de route is die binnen de huidige wetgeving openstaat. Die route sluit bovendien aan bij de wijze waarop eerder erkenning tot stand is gekomen voor het Duitse T-rijbewijs en het Belgische G-rijbewijs.

Wij realiseren ons dat de situatie van Polen, Roemenië en Bulgarije verschilt van die van Duitsland en België. Waar bij Duitsland en België grensoverschrijdend landbouwverkeer een belangrijke rol speelde ligt de noodzaak voor erkenning van T-rijbewijzen uit Polen, Roemenië en Bulgarije vooral in de arbeidsmarktpraktijk. Het onderzoek laat zien dat juist de grote aanwezigheid van werknemers uit deze landen leidt tot substantiële economische en operationele gevolgen voor de Nederlandse agrarische sector. De maatschappelijke en economische noodzaak voor

erkenning is daarmee evident. Dit rechtvaardigt naar onze mening dat de volgende stap in het proces nu wordt gezet.

Resume

Met dit onderzoek is invulling gegeven aan het verzoek van het ministerie om de omvang van de problematiek nader in kaart te brengen en zijn de gevolgen van de huidige regelgeving voor de agrarische praktijk inzichtelijk gemaakt. Wij zien daarom geen aanleiding om de beoordeling van ons verzoek verder aan te houden en verzoeken u een positief besluit te nemen over het starten van een erkenningstraject voor T-rijbewijzen uit in eerste instantie Polen, Roemenië en Bulgarije.

Gelet op de ervaringen met de eerdere erkenningstrajecten van Duitse T- en Belgische G-rijbewijzen realiseren wij ons dat de daadwerkelijke erkenning van buitenlandse T-rijbewijzen enige tijd in beslag gaat nemen. Juist daarom achten wij het van belang dat op korte termijn een besluit wordt genomen over het starten van dit traject zodat zo spoedig mogelijk kan worden toegewerkt naar een structurele oplossing voor de geschetste problematiek. Tegelijkertijd constateren wij dat de impact op de bedrijfsvoering van ondernemers zich nu al dagelijks voordoet. Wij vragen u daarom om, in afwachting van de uitwerking van het erkenningstraject, te bezien op welke wijze een passende overgangsregeling mogelijk is die de meest urgente knelpunten in de praktijk kan verlichten.

Vanzelfsprekend zijn wij bereid de onderzoeksresultaten en praktijkervaringen van ondernemers nader toe te lichten.

Hoogachtend,
mede namens de betrokken sectororganisaties

Ger Koopmans
Voorzitter LTO Nederland

Bijlage: uitkomsten enquête